

**Folketingets Social-,
Indenrigs- og Børneudvalg**

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.socialministeriet.dk

Sagsnr.
2019 - 1368

Doknr.
675291

Dato
18-03-2019

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har d. 5. marts 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 362 (alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 362:

”Vil ministeren redegøre for, om socialtilsynene kan pålægge en kommune, at de skal ændre anbringelsessted af et plejebarn, herunder redegøre for situationen, hvor en kommune og socialtilsynet er uenige? Vil ministeren endvidere oplyse, i hvilke situationer socialtilsynet kan afgøre, om et plejebarn skal flytte anbringelsessted f. eks. i en plejefamilie og oplyse, hvor mange sager der er i socialtilsynet vedrørende denne problematik?”

Svar:

Det er helt centralt for mig, at vi gør, hvad vi kan for at sikre, at børn og unge, der skal anbringes uden for hjemmet, får den rette hjælp og støtte. Det kræver en kvalificeret indsats fra den anbringende kommune, fra socialtilsynet og fra anbringelsesstedet.

Den anbringende kommunes opgave

Alle opgaver vedrørende konkrete anbringelser, herunder i plejefamilier, varetages af den anbringende kommune, jf. servicelovens § 148, stk. 1. Det gælder både før og under anbringelsens iværksættelse, og det indebærer både, at kommunen skal finde det rette anbringelsessted, herunder den rette plejefamilie, og at kommunen løbende skal sikre sig, at det bliver ved med at være det rette anbringelsessted.

Det er således den anbringende kommune som træffer afgørelse om, at barnet eller den unge skal anbringes i en plejefamilie og om, hvilken konkret plejefamilie, anbringelsen skal ske i.

Socialtilsynet skal ifølge socialtilsynslovens § 3, stk. 2 bistå den anbringende kommune med at matche plejefamilien og barnet eller den unge, hvis den anbringende kommune anmoder om det.

Den anbringende kommune har særligt i forhold til plejefamilierne til opgave at sikre, at plejefamilien får den fornødne støtte, kurser, efteruddannelse og supervision i overensstemmelse med plejeopgavens omfang. Det indebærer en ret og en pligt for plejefamilien til uddannelse, efteruddannelse og supervision, jf. servicelovens § 66 a, stk. 4, og socialtilsynslovens § 5, stk. 9.

Kommunen skal som nævnt sikre sig, at plejefamilien bliver ved med at være det rette anbringelsessted. Det kan være, at et match mellem barn og plejefamilie, som har været rigtig, da anbringelsen startede, senere viser sig ikke længere at være det, fordi forholdene har ændret sig enten i plejefamilien eller for barnet eller den unge.

Reglerne om ændring af anbringelsessted fremgår af servicelovens § 69. Hvis en ændring af anbringelsessted er nødvendig under hensyn til formålet med anbringelsen, skal kommunalbestyrelsen som led i opfølgning på indsatsen efter servicelovens § 70, stk. 2 og § 148 træffe afgørelse om ændret anbringelsessted.

Ændring af anbringelsessted kræver samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og barnet, der er fyldt 12 år. Hvis der ikke kan opnås samtykke, skal afgørelsen træffes af børn og unge-udvalget. Børn og unge-udvalget skal tage stilling til, om barnets/den unges behov for støtte bedst imødekommes ved en ændring af anbringelsesstedet under hensyntagen til formålet med anbringelsen og barnets/den unges behov for kontinuitet i anbringelsen.

Når en kommunalbestyrelse står overfor at skulle træffe afgørelse om flytning af et barn eller en ung anbragt i en plejefamilie, skal plejefamilien efter servicelovens § 69, stk. 5, høres, inden der træffes afgørelse. Udtalelsen fra plejefamilien skal omhandle plejefamiliens viden om barnets eller den unges behov, herunder særligt oplysninger om barnets eller den unges udvikling og trivsel, relationer, forhold til familien osv.

Socialtilsynets opgave

Hvor kommunens opgave er at vælge en egnet plejefamilie i forbindelse med iværksættelse af anbringelsen og føre tilsyn med, at det fortsat er den rette løsning, er det socialtilsynets opgave, at godkende bl.a. plejefamilier som generelt egnede og at føre et løbende tilsyn med, at plejefamilierne fortsat har den nødvendige kvalitet og er egnede til at håndtere de børn og unge, som de har anbragt.

Det følger af socialtilsynslovens § 7, stk. 1 og § 4, at socialtilsynet varetager godkendelsen af generelt godkendte plejefamilier og fører det driftsorienterede tilsyn med dem.

Formålet med det driftsorienterede tilsyn er både at føre kontrol med forholdene i plejefamilien og at indgå i dialog med plejefamilien med henblik på at sikre, at barnet eller den unge i familiepleje får en indsats af høj kvalitet, som bidrager til at skabe en reel og positiv forskel for plejebarnet, jf. servicelovens § 46.

Socialtilsynet vurderer plejefamiliens kvalitet inden for 8 temaer, herunder sundhed og trivsel, kompetencer samt familiestruktur og familiedynamik, hvoraf de 7 er udfoldet i kvalitetsmodellen i socialtilsynslovens § 6. Dialog mellem socialtilsynet og plejefamilierne er et afgørende element i socialtilsynets godkendelses- og tilsynsvirksomhed. Kvalitetsmodellen er et centralt dialogredskab, som giver et systematisk og målrettet udgangspunkt for socialtilsynets samlede faglige vurdering af plejefamiliernes kvalitet.

Kvaliteten i en plejefamilie skal være kendetegnet ved, i hvor høj grad formålet med indsatsen efter serviceloven realiseres og bidrager til, at barnet eller børnene i plejefamilien trives.

I den forbindelse skal socialtilsynet indgå i dialog med plejefamilien med henblik på at sikre, at familien løbende kan levere en indsats af høj kvalitet til den målgruppe, som familien er godkendt til at kunne håndtere.

Hvis socialtilsynet vurderer, at plejefamilien ikke længere har den fornødne kvalitet til at være plejefamilie, kan socialtilsynet give plejefamilien påbud om at rette op på forhold af betydning for at kunne opretholde godkendelsen. Hvis det ikke sker, kan socialtilsynet i sidste ende trække plejefamiliens godkendelse, og så vil det være op til den anbringende kommune at finde et nyt sted til plejebarnet eller den unge. I den forbindelse træffer afgørelse om fx påbud eller ophør af godkendelse, skal tilsynet indgå i dialog med plejefamilien for at give den mulighed for at rette op på de forhold, der ligger til grund for socialtilsynets overvejelser om fx et påbud.

Hvis socialtilsynet i forbindelse med tilsynet finder, at et barn eller en ungs behov for støtte har ændret sig, så tilsynet vurderer, at den konkrete plejefamilie ikke længere er kvalificeret til at varetage opgaven, må socialtilsynet orientere den anbringende kommune om dette. Det vil så være op til kommunen at sikre sig, at barnet får den tilstrækkelige hjælp enten ved at tildele plejefamilien supplerende støtte og kurser eller ved at ændre anbringelsesstedet. For at sikre sammenhæng mellem det tilsyn, som socialtilsynet udfører, og det tilsyn, som anbringende kommune udfører, er der en gensidig forpligtelse for det driftsorienterede tilsyn og det personrettede tilsyn til at underrette hinanden om bekymrende forhold, jf. socialtilsynslovens § 10 og servicelovens §§ 153 og 154.

Antal sager i socialtilsynet vedrørende denne problematik

I sidste del af spørgsmålet spørges der til, hvor mange sager der er i socialtilsynet vedr. problematikken, hvor socialtilsynet går ind og anfører og/eller pålægger, at et plejebarn skal flyttes. Det har desværre ikke været muligt at foretage den ønskede opgørelse, da der ikke findes centralt indsamlede oplysninger herom.

Som allerede nævnt er socialtilsynets fokus at føre et løbende generelt tilsyn med, at plejefamilierne har den nødvendige kvalitet og er egnede til at håndtere de børn og unge, som de har anbragt. Ansvar for at træffe den relevante afgørelse vedrørende den konkrete anbringelse er den anbringende kommunes.

Jeg kan dog oplyse, at socialtilsynenes anvendelse af påbud i tilsynet med plejefamilier fremgår af Socialstyrelsens årsrapport om socialtilsynenes virksomhed for 2017. Jeg vedlægger opgørelsen med forbehold for, at antallet af påbud dækker over alle former for påbud, dvs. også påbud som ikke nødvendigvis har med den rejste problematik at gøre.

Med venlig hilsen

Mai Mercado

Bilag:

Bilag 1 - Socialtilsynets anvendelse af påbud i tilsynet med plejefamilier